

Tværpinden.

En silde Aftenstund mod Tordenvejr sad en aldrende Troldefader udenfor sit Hul i Kæmpehøjen, der ligger nord for Limfjorden. Han sad midt i Slaaenkrattet, der krøb langs Højens Østside og vogtede sig for at stikke mere end nogle afsvedne Toppe op imod Vestenvinden. Slaaenkrattets skarpe Torne dækkede om Hulenedgangen; men det var nedsat og ligesom afsvedet omkring Hullet, hvor Forældrene og deres eneste Unge trak frisk Luft efter Dagens Slid.

De vare Smede af Profession; deres Arbejde gik indefter og var stærkt efterspurgt til Jordens indre Maskineri. Menneskene holdt Trolde ikke af; de var dem for uønskede, og Troldefader kaldte dem ligefrem for Lopper og Lus. Denne Aften sad Troldefader, medens Lynene krydsedes ude i Horisonten, og støttede Haanden i det buskede Haar. Han stirrede med glinsende og ondsksfulde Øjne ufravendt over mod et Egetræskors nede paa Marken. Indenfor i det rødlig Tummørke sad hans Trolde og dunkede ham i Ryggen med en kødrig Tommeltot. Hun havde Hovedet indbundet i Krydderurter af den stærke Slags; hun savlede og saae hvert Øjeblik rasende ud.

"Uh! Det værker som om de prikkede mig med et heelt Læs gloende Syle i min Mave, Du Skarnsfatter," jamrede hun, "see, hvor det lyner!"

"Det er det skinbarlige Kornovermod, som Alting heroppe," brummede han.

"Gør nu noget skrækkeligt ved den Tværpind dernede, saa sandt som jeg er Din ærbare Hustru og Moder til alt Dit Afkom!"

Troldefader svarede ingenting, men hans Overlæbe foer snærende i Vejret over de gule Hugtænder, hvoraf den ene var hul og værkede. Troldefader var nu en Mand i sin bedste Alder, i det 287. Aar, som er Manddomsalder for de forrige Aarhundreders Krafttrolde. Hans tykke Underlæbe, der lagde sig ud i de sidste 50 Aar, savlede ned under Hugtænderne; hans Næse var fladtrykt som et Kaktusblad med Dusktorne, og hans Haar og Kindskæg struttede lige saa gerne i Øst som Vest, kort sagt, han var en overmaade velskabt Trolde.

"Uh, Fatter, har jeg maaske ikke været Dig tro i umindelige Tider lige til Dato," smaskede Trolde og rullede kælent sit Hoved paa hans Ryg, "husker Du, da Kurt Begtold løb efter mig for 109 Aar siden, jeg skulde ikke saa meget som spænde Been for ham, og nu forgangen, jeg siger ikke mere, - gør nu noget krakilsk ved den Tværpind, den er Skyld i vor hele Elende; i Nat fik jeg Krampe i min Storetaa, og der sidder som en gloende Nagle i mit venstre Bryst."

Begge Troldefaders tykke Læber for rasende fra hinanden; han slog sin Arm om Mutters tykke Liv og kildrede hende med Kaktushaarene.

Jeg render fra Dig, dersom Du ikke gør det af med det Korstræ," hviskede hun, og gloede paa Fatter med rullende Ildkugler.

"Giv Dig til Taals, Mutter, nu har jeg grangiveligt gransket ud, hvad her bør gøres," sagde han dybsindig, "Saa meget staaer fast, det baader os ikke at bruge Magt; den Tværpind maa lumskes over Ende."

"Ja. i Lumskeri har Du ikke Din Mage, Fatter, - men hvad skal den tvære Pind i Alverden betyde, og hvad er det den vil os?"

"Den betyder at det er det bedste Stykke Smedearbejde, Mennesker har kunnet hitte paa, og de kommer aldrig til at gøre det mere forsvarligt," gryntede han gnaven. "Hvad den vil, det kan Du jo see. Den ene Find peger mod Himlen, og den anden staaer plantet dybt i Jorden, og de andre tvende stikke udefter; det betyder, at den Vissenpind vil hovmesterere den hele Jord og Himlen med og undlive alt os velskabte Trolde paa den skændigste Maade - men det skal jeg nu sætte en Stopper for. - Jeg skal komme den baade paa tværs og paa langs!"

"Hi, hi, Fatter, i Krakileri har Du ikke Din egen Lige. Men hvor kan det være, at den Tingest er stærkere end Du, som er det kraftigste Utyske, jeg har kendt?"

"Bliv mig fra Livet med den Slags Spørgsmaal," knurrede han. "Alverdens Trolde har nu spekuleret sig mat paa at pirre den Pind over Ende, saa længe den var til; bomstærk maa den være, og fast er den groet, - jeg formener nu, videnskabeligt begrundet, at det maa gaa overnaturligt til, ellers havde den været kaput for mange hundrede Aar siden. Nu tager jeg den med en omgaaende Bevægelse."

"Hi, hi, Fatter, Du er mageløs med Din omgaaende Bevægelse," smaskede Trolde, og saa klukkede de begge to og krøb ned i Hulen; men da han var midt i Hullet, som var meget lavt, klaskede Trolde ham forsvarligt paa den brede Bag, til det gav Genlyd mellem Bakkerne, og det lo de længe af, saa det rungede heelt nede i Jordhulen.

Næste Aften kom Trolde igen frem i Slaaenkrattet; den smalle Aa, som bugtede sig nedenfor i de side Enge, skinnede i Maanelyset som en ægte Sølvslange, og nybryggede Dampe lagredes over Heden, tættere og hvidere, som om de læskede Kalk i svære Mængder der omkring. Egnens Folk skyede denne

Plet. Den nye Ejer paa Nabogaarden, en from og nidkær Mand, havde derfor plantet et Egetræs Kors af dem, der kunne holde en Evighed, paa Skællet lige ud for Hulen.

Fra den Time var Troidenes Fred borte. Bedst som de laa i deres søde Søvn, jog noget sødtduftende gennem deres store Næsebor, og en Lyd af milde Harpetoner skar som med Knive gennem deres Ørehinder og værkede og stak dem i alle deres fede Indvolde, som Troidene have der, hvor Hjertet skulde være. De led forfærdeligt, og ingen af deres egne kraftige Urter hjalp for det Onde.

Men nu havde jo Troldefader spekuleret paa Sagen. Han slæbte stønnende en forsvarlig Jernkæde frem i Maanelyset; den havde han flittig hamret paa siden sidst, og den var tre Gange tykkere end alle Jordens Lænker tilsammen. Efter ham kom hans Kone, som hjalp trolig med, og efter hende kom deres lille Søn, som var Moderens udtrykte Billede, Han skulde slæbe med, men i Stedet for hang han i Moderens Halestump og strittede af alle Livsens Kræfter imod med Benene ved Huledøren.

"Jeg kan næsten ikke mere, lille Fatter," stønnede hun og sank i Knæ, "min Hale er lige ved at gaa af Led: sikke Kræfter vores Søn har!"

"See nu maa vi bære os rigtig fiffigt ad," sagde Faderen, da de havde faaet Kæden ned paa Marken. "Nu gaa I begge To østen om den Tværpind; men see ikke paa den, det tager Kræfterne saa fælt af En, saa snærer vi til paa een Gang og rider den over Ende i en Snup, — vupti!"

Som sagt, saa gjort. Troldemor og hendes Søn kravlede udenom Korset; men i det Øjeblik, Kæden rørte derved, brast den midt over med en Klang, der lød som et Befrielsens Suk ude fra den vide Verden, og Fatter og Mutter gave et forskrækket Hyl fra sig.

"Det brænder og svider i min Mave," jamrede Moderen.

"Det er som en gloende lid raser indvendig i alle mine Tarme, brølede Fatter; men Sønnen stod paa Hovedet henne i Kaalrabimarken og slog Benene sammen i livsalig Henrykkelse.

"Uh! Fatter og Motter er svidte op lige midt i Maven! Hurra!" hvinede han og vendte i et væk Koldbøtter, til han trillede ned i Hulen.

Det var det første Forsøg. Lænker kunde det altsaa ikke nytte at lægge om den Tværpind, ikke heller lod det sig lumske over Ende ved Troidens omgaaende Bevægelse. Saa gik en Uge eller maaske 9 Dage, inden Troldefaders nye Opfindelse var færdig. Han havde nu fundet paa at rode sig ned i Jorden med sine store Hornkraller, og Motter bagefter ham. Sønneken hjalp med af al Formue, det vil sige, han laa og suttede paa en levende, tyvstjaalen Gaas og strittede de afgnavede Been efter de kærlige Forældre, for at de ogsaa skulde have noget at fornøje sig med.

"Nu ere vi ret straks midt under den Trøskepind," prustede Fatter og nøs Jordslim, "nu skal han faae det."

"Det var paa den høje Tid; jeg pines haardelig," hviskede Motter og snød Kaktusnæsen saa Jorden ramlede sammen bag hende.

"Nu maa vi see til at bære os overmaade fiffigt ad," formanede Fatter; "naar Du nu har gravet Dig ind her paa Siden af mig, saa er Du midt under Korstræet, saa skyde vi Ryg paa en Gang, Jorden revner, - kaput, werfet af Vejen af vor underjordiske .Kraft ad Helvede til!"

"Hi, hi, min egen Krallebasse," snøftede Troldemor, "i Filureri og Ondskab findes ikke din Lignelse paa denne Side Skagerak!"

Som sagt, saa gjort; men aldrig saa saare satte de Trolde Ryggene imod, før de gav et flerstemmigt Vræl fra sig, der lød som et Jordskælv ude under Vesterhavet.

"Jeg er maset, snigmyrdet, levende brændt!" hvinede Motter.

"Træk mig ud, .træk mig fluxen ud," brølede han.

Sønneke greb et Been af begge Forældre, men det varede lidt før han trak dem til sig, han fornøjede sig overmaade.

Da Fader og Moder endelig naaede Hulen, vare de ligblege, og Sveden brast i Svovlstrømme ud af dem.

Den Tværpind lod sig heller ikke undergrave ad underjordisk Vej.

Næste Aften havde de muret Hulegangen til ud mod Egetræskorset og lavet en ny mod Nord, og nu gik der en lang, lang Tid, hvori Troidene lode, som om Korset slet ikke var til, skønt de følte det alle Vegne.

Om disse Aar er der intet synderligt at berette. Troldefader krøb af og til efter endt Arbejde nede ved de indvendige Smedeesser op for at køle sig af oven paa Højen, helst i mørke Stormaftener, og stirrede over mod Korset. Det var i Tidens Løb blevet forgyldt med ægte Forgyldning.

"Nu har jeg det nøjagtigt," sagde Troldefader en sludfuld Decembemat, da Mutter kaldte til sit veldækkede Aftensbord med Kraftretter, der ikke vare, af Urter. En levende Frø, som var dyppet i noget extra elektrisk, var Lampe under Loftet og brændte i livlige Krampetrækninger med smaa Spiritusekspllosioner, og Sønnen hældte af og til ny Livsvædske over den sprællende Tudse ved at prikke den med en Funkebimpel, saa levede den op igen og krablede og spruttede blaa og gulgrønne Gnister over Bordet, nok saa gemytligt.

"Der maa et skinhelligt Menneske til for at faae Bugt med Tværpinden; vi Trolde formaa det ikke,"

sagde Fatter omsider, og pillede dybsindigt smaa Stumper Kød af en levende Gris, der sprællede i Skødet paa ham, mens Sønneke laa og suttede Grisetæerne.

Troldemor sad henne ved Ilden og kløede sig, og skreg arrigt naar hun kløede sig for stærkt. Efter Maaltidet satte hun sig hen til Far og lovede ham skelmsk maaske en Arving, inden Aaret var omme, dersom han denne Gang vilde gøre Alvor af Sagen.

"Imorgen gaaer Sønneke over til vor højhellige Genbo og hilser ham saa flittigt fra mig vagt- og magthavende Trolde, at der ligger en Pose fuld af Jordens reneste Guld forvaret under hans Nabos Kors. Den skænker jeg ham paa det rimelige Vilkaar, at han imorgen, Julekvæld, graver Korset op og brænder det til Aske."

„Hi, hi, det bliver vist til spillevende Tvillinger denne Gang," hvinede hans Mage og vrikkede af Henrykkelse.

"Sikke Forældre jeg der har faaet paa Halsen," hylede Sønnen, "de vil snyde mig op i mine aabne Øjne for min egen retmæssige Arv og lokke deres Pøde i Ulykke og Viderværtighed."

Enden blev, at Sønnen, forklædt med Tiggerpose, humpede over til Genboen.'

Da Juleaften var inde, og den ensomme Kirkeklokke klemte Fasten ind over den stille Hedeegn og vækkede Vinterlærkens Foraarslængsel, saa at den sendte en jublende Trille mod Sky, gravede Genboen sig ned under Korset nedenfor Kæmpehøjen, fandt den lovede Pose og tog Korset med sig hjem, - brænde det op, turde han ikke; men han forvarede det under en Kohud oppe paa sit Loft.

Den Julenat hævede Højen sig paa mange gloende Pæle, og midt i Pælehallen sad Fatter og holdt Glædesgilde med Nabohøjtroldene, der alle havde de andres Koner paa Skødet, og messede og drak Skaaler og hængte glinsende Guldmedailler paa Troldefar, siden de ikke turde komme med Storkors til ham, Aarhundredets Mestertrolde oppe ved Bordenden; og det Troldegilde varede ved lige til Nytaarsaften i Sus og Rus og Begræmselse.

Men saa Nytaarsnat stod pludselig Korset plantet midt paa den Kæmpehøj. Hvordan det gik til, derom veed ingen ret Besked, Der lød paa en Gang sære og forfærdelige Vredeshyl inde fra Gildesalen. Troldefar faldt over Ende, som ramt af sin egen største Smedehammer; alle Gæsterne røg og føg ud af Hulehullet med vilde Skrig ind over Heden; men Troldemor skældte Fatter læsterlig ud og tog sine lovede Tvillinger i sig igen, mens Sønneken foer rundt og forsikrede at der flimrede lynende Kors firedobbelt for hans skelende Øjne.

Enden blev, at hele Familien endnu samme Time fraflyttede Højen. Først krøb Troldefatter ud, belæst med Smedeværktøj og de færdige Lænker til Jordmaskineriet, for at slaa sin Bod op i en anden Provins. Efter ham kravlede Motter; hun havde vredet hans Hale tre Gange om sit Haandlede, og segnede i Knæ under lidt sammenrapsede Nødvendighedsartikler, saasom Kogekar osv. Allersidst kom deres Søn; han sad ned og hylede og lod sig kane afsted ved Moderen, s Halestump.

"Sikken en Stemme vores næsten ægtefødte Enbaarne der har faaet; hvem troer Du, han har den efter, Dit sølle Drog, — jeg tror nu, det er efter Kurt Begtold," stønnede Motter, og vred Fatters Hale fjerde Gang om.

"Uh, Motter har snydt Fatter noget morderligt," hvinede Sønnen, „jeg er næsten inte ægtefødte, hihi, hurra!"

Han slog i Overmaal af Henrykkelse over denne værdifulde Opdagelse sine Hjul-Been i Vejret, sprællede og boltrede sig og kanede videre paa Ryggen. Saaledes drog Troldefamilien hylende og grædende længere mod Nord til en ensom Klitbanke, - men nu er de alle døde.

Samme Nytaarsnat skiftede Aarhundredet. Der kom en Taagebanke rullende ude fra Verdenshavet. Det sitrede og bævede hvor den drog frem, varslende og tordnende, og store Syner viste sig i de vigende Dampe. Hvad den Sky bar ind ude fra Verdenshavet, veed endnu Ingen, blot, at da den gled over vort Land, stod Korset oppe paa den danske Kæmpehøj, det største Kærlighedsværk paa vor Jord.

Og det var som om det Kors voxede højt over alle Taager, samlede i sig alt Lys, alle Lyn, og luede det nye Aarhundrede imøde som — den eneste store Morgenrøde.

----- 0000000 -----